

Miniszterelnökség

Iromány száma: **T/13476.**

Benyújtás dátuma: **2020-10-27 21:37**

Parlex azonosító: **132BJF3I0001**

Címzett: Kövér László, az Országgyűlés elnöke

Tárgy: Törvényjavaslat benyújtása

Benyújtó: Dr. Semjén Zsolt, miniszterelnök-helyettes

Előadó: Dr. Palkovics László, innovációért és technológiáért felelős miniszter

Törvényjavaslat címe: Az Eötvös Loránd Kutatási Hálózathoz foglalkoztatottak jogállásváltásához szükséges egyes törvények módosításáról

A Kormány nevében mellékelten benyújtom az Eötvös Loránd Kutatási Hálózathoz foglalkoztatottak jogállásváltásához szükséges egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslatot.

2020. évi ..... törvény

az Eötvös Loránd Kutatási Hálózatnál foglalkoztatottak jogállásváltozásához szükséges egyes törvények módosításáról

1. A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény módosítása

1. §

Hatályát veszti a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény

- a) 85. § (2) bekezdés nyitó szövegrészeiben az „az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat központi költségvetési szervei” szövegrész, valamint
- b) 85. § (3) bekezdés e) pontjában az „az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat központi költségvetési szerveinél,” szövegrész.

2. A tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény módosítása

2. §

A tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: KFItv.) 10/A. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az NTT 12 tagból áll. Az NTT elnöke a tudománypolitika koordinációjáért felelős miniszter. Az NTT társelnökét és további tagjait – az elnök javaslatára – a miniszterelnök kéri fel, nevezi ki és vonja vissza kinevezésüket. A kinevezés három évre szól és több alkalommal meghosszabbítható. A kinevezett tagokat a hazai állami, gazdasági és tudományos szféra meghatározó szereplői közül kell kiválasztani a következők szerint: három tagot a gazdasági szféra, négy tagot a tudományos szféra és három tagot az állami szféra szereplői közül, egy tagot pedig az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat tagjai közül kell kinevezni.”

3. §

A KFItv. 42/B. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) Az ELKH Titkárság feladatkörében véleményt nyilvánít a közfeladatához kapcsolódó kormányzati stratégiai tervdokumentumokról és véleményezési jogot gyakorol a közfeladatát érintő jogszabályok megalkotása és módosítása során.”

4. §

A KFItv. 42/C. § (3) bekezdése a következő 14a. ponttal egészül ki:

(Az Irányító Testület)

„14a. a kiemelkedő tudományos eredményeket elérő kutatók részére az ELKH Titkárság forrásaiból tudományos ösztöndíjat, díjakat, címeket alapíthat, díjkitűzést tehet, amelynek feltételeit és részletes rendjét szabályzatban állapítja meg;”

5. §

A KFItv. 42/H. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) A kutatóhálózathoz tartozó központi költségvetési szervek vállalkozási tevékenységet is folytathatnak. Ha a tevékenység eredményét közfeladataik ellátására vagy azokat segítő beruházásokra a tárgyévet követő két éven belül felhasználják, ezt az összeget befizetési kötelezettség nem terheli.”

6. §

A KFItv. 42/I. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A kutatóhelyeknél foglalkoztatottak jogviszonyára az Mt. rendelkezéseit kell alkalmazni.”

7. §

A KFItv. 16. alcíme a következő 47/A. §-sal egészül ki:

„47/A. §

(1) A kutatóhely mint munkáltató által foglalkoztatott közalkalmazott közalkalmazotti jogviszonya e törvény erejénél fogva 2020. december 31-én megszűnik és a megszűnését követő nappal a kutatóhellyel létesített munkaviszony jön létre (a továbbiakban: jogállásváltás). A jogállásváltásra a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 25/A. § rendelkezéseit kell alkalmazni. Nem jogosult végkielégítésre a jogállásváltásra tekintettel az, akinek közalkalmazotti jogviszonya megszűnését követően a munkáltatóval munkaviszonya jön létre. A jogállásváltás a megkezdett próbaidő mértékét nem érinti

(2) A jogállásváltással érintett munkavállalók kutatóhelynél megállapított munkabére a jogállásváltást követően nem lehet kevesebb annál, mint amekkora összegre az érintett illetményként – ideértve az alapilletményt, alapilletmény eltérítést, az illetménykiegészítést, idegennyelv-tudási pótlékot, képzettségi pótlékot, címpótlékot, vezetők esetében vezetői pótlékot – a kinevezési okirata alapján 2020. december 31-én jogosult volt. A munkabér megállapításánál figyelembe kell venni a 2020. december 31-éig megvalósult – a Kjt. által kötelezően előírt – átsorolást, a más munkakörbe történő helyezéshez kapcsolódó illetményváltozást, továbbá a szakmai cím visszavonásával vagy adományozásával összefüggő illetménymódosulást.

(3) A magasabb vezetők és vezetők vezetői megbízása esetén a munkaszerződés a közalkalmazotti jogviszony megszűnése időpontjában fennálló kinevezés tartalma szerint jön létre.

(4) Ha a munkáltató az (1) bekezdés szerinti jogállásváltás esetén az időarányos szabadságot 2020. december 31. napjáig nem adta ki, azt meg kell váltani.

(5) Az (1) bekezdés szerinti jogállásváltás folytán létesített munkaviszony első

- a) évében a Kjt.-nek a munkáltatói felmentésre,
  - b) öt évében a Kjt.-nek a jubileumi jutalomra
- vonatkozó szabályait még alkalmazni kell.

(6) A munkáltató és a foglalkoztatott közötti egyéb megállapodást a jogállásváltozás nem érinti.”

8. §

A KFI tv.

- 1. 45. § (1) bekezdésében a „2. mellékletben felsorolt” szövegrész helyébe a „2. mellékletben meghatározott” szöveg,
  - 2. 45. § (2) bekezdésében, valamint 46. § (1) bekezdésében a „2. melléklet szerinti” szövegrész helyébe a „2. mellékletben meghatározott” szöveg, és
  - 3. 2. mellékletében foglalt táblázat címében a „bekezdés” szövegrész helyébe a „bekezdése” szöveg
- lép.

9. §

Hatályát veszti a KFI tv.

- a) 42/I. § (5) bekezdése,
- b) 43. § (1) bekezdés f) pontja,
- c) 50. § (2)-(4) bekezdése.

3. Záró rendelkezések

10. §

(1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – 2020. december 31-én lép hatályba.

(2) A 2-6. § és a 9. § b) pontja 2021. január 1-jén lép hatályba.

Általános indokolás

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése és a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltak alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A magyarországi kutatási rendszer kapacitásának, hatékonyságának és gazdasági fejlődéssel való kapcsolatának megerősítése érdekében kiemelt kormányzati cél a kutatás-fejlesztési állami finanszírozás GDP-hez viszonyított arányának fokozatos növelése. A kitűzött cél eléréséhez nélkülözhetetlenné vált a kutatás-fejlesztés és innováció új irányítási és finanszírozási modelljének kialakítása. Ennek alappillére az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat (a továbbiakban: ELKH), amely hozzájárul a kutatási-hálózat hazai alapkutatási eredményeinek nagyobb arányú és hatékonyabb hasznosulásához.

Az ELKH egyik legfontosabb feladata a kutatók tudományos előmeneteli feltételeinek javítása. Kiemelt cél vonzóvá tenni a PhD hallgatók és a tudományos életútjuk elején állók számára a kutatói pályát, hosszú távon csökkenteni a pályaelhagyás és az elvándorlás mértékét, illetve meggyőzni a külföldön dolgozó magyar kutatókat arról, hogy érdemes kutatási tevékenységüket itthon folytatni. E munkának az egyik eleme a kutatók foglalkoztatására vonatkozó szabályozás felülvizsgálata. A tudománypolitika egyértelmű célja a kiválóság támogatása, ezért ezt szem előtt tartó, nemzetközi kiválóság felé törekvő, kiszámítható támogatási rendszerre van szükség.

A kutatói utánpótlás megfelelő biztosítása, a kiemelkedő kutatási-fejlesztési teljesítmény ösztönzése érdekében a módosítás javaslatot tesz a kutatóhelyeknél foglalkoztatottak jogviszonya tekintetében a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvényről (a továbbiakban: Kjt.), a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvényre (a továbbiakban: Mt.) való áttérésére. A munkaviszony nagyobb szabadságot ad a munkáltató számára a bérek meghatározásában, amely a teljesítményhez kötött feladatok ellátása esetében tovább növelhető.

Részletes indokolás

1. §

A módosítás a Kjt. az ELKH-nál foglalkoztatottak foglalkoztatási jogviszonyának változása miatt indokolt a jogrendszer koherenciája érdekében.

2. §

E rendelkezés megállapítja a Nemzeti Tudománypolitikai Tanács tagjainak kinevezésére és felmentésére vonatkozó szabályokat, valamint létszámát egy fővel, 12 főre emeli. A gyakorlati

tapasztalatok alapján ugyanis feltétlenül szükséges, hogy a tudományos szféra meghatározó személyiségei tagként összesen négy fővel képviseltesék magukat a testületben.

3. §

Az ELKH a hazai kutatás-fejlesztési és innovációs szektor egyik legfontosabb szereplője, és mint a legnagyobb kutatóhálózatot irányító szervezet Magyarországon, missziójának tekinti, hogy a kormányzati szakpolitikákat támogató tevékenységében betöltse a tudomány- és innovációpolitikai tanácsadói szerepet. A kutatóhálózat minőségi megújítására, a kormányzati stratégiák és szakpolitikák végrehajtását szolgáló hatékony KFI intézményi keretek megteremtésére, vagyis az ELKH és a Kormány között létrejövő hosszú távú partnerség és szoros együttműködés kialakítására van szükség, ennek eszköze az ELKH részvételi szerepének megerősítése.

4. §

A módosítás lehetővé teszi a tudományos ösztöndíj, díj, cím alapításának lehetőségét a költségvetési szerv forrásainak terhére.

5. §

A kedvezményt biztosító rendelkezés az ELKH-t alkotó kutatóhelyek központi költségvetési befizetési kötelezettség alóli mentesítését szolgálja, amennyiben a tevékenység eredményét közfeladataik ellátására vagy azokat segítő beruházásokra a tárgyévet követő két éven belül felhasználják. A módosítás kivételt teremt az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 46. § (3) bekezdésében rögzített szabály alól, miszerint a költségvetési szerv a vállalászati tevékenységből származó vállalászati maradványnak a társasági adó mértékével megegyező hányadát köteles a központi költségvetésbe befizetni. 2019. szeptember 1-ig a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény biztosította a kutatóhelyek számára a befizetési kedvezményt. Gazdálkodási és tudomáspolitikai szempontból semmi sem indokolja a szigorúbb szabályozást, a módosítás a korábbi szabály visszaállítását javasolja. A módosítás további indoka az alapkutatási tevékenységhez szervesen kötődő vállalászati tevékenységből eredő bevétel tehermentesítése annak érdekében, hogy ez is közvetlenül szolgálja a tudományos kutatás céljait. A kedvezménnyel az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (2) bekezdésének is meg tudnak felelni a kutatóhelyek, így az illetékmentességük is biztosított lesz. A javasolt szabályozás indoka és célja megegyezik a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény jelenleg hatályos 100. § (5) bekezdésében foglalt szabállyal is, amelynek értelmében az állami felsőoktatási intézmény a felsőoktatási kutatás-fejlesztési vállalászati tevékenységből származó maradványát szintén nem terheli befizetési kötelezettség. A korábbi szabályozáshoz hasonlóan jelenleg is indokolt, hogy az állami felsőoktatási intézmények, illetve a szintén alapkutatást végző központi költségvetési kutatóhelyek gazdálkodása e tekintetben egységes legyen.

6. §

Az ELKH kutatóhelyeinél foglalkoztatott közalkalmazottak jogállásváltása folytán a kutatóhelyek alkalmazottai a Kjt. hatálya alól az Mt. hatálya alá kerülnek 2021. január 1-jei hatállyal.

7. §

Átmeneti garanciális szabályok, amelyek a kutatóhelyeknél foglalkoztatottak illetmény alapján megállapított munkabérének összegére, végkielégítésére, próbaidejére, szabadság-megváltására, a felmentésükre és a jubileumi jutalomra vonatkozó rendelkezéseket érintik. A szabályozásnak az is célja, hogy az érintett kutatók részére is biztosítsa a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvényben az ELKH Titkárságának munkavállalói részére is biztosított jogosultságokat. A Kjt. munkáltatói felmentésre és jubileumi jutalomra vonatkozó rendelkezéseinek a jogállásváltozást követően határozott ideig történő tovább alkalmazási kötelezettsége ezt a célt szolgálja. Szintén garanciális jelentőséggel bír a magasabb vezetőik és vezetőik létrejött munkaszerződése tartalmának rögzítése. A létrejött munkaszerződés lejártát megelőzően az Mt. biztosítja a munkaszerződés – a felek közös megegyezéssel történő – módosításának lehetőségét.

8-9. §

A jogállásváltásra tekintettel hatályát veszti a törvény közalkalmazotti keresetkiegészítésről rendelkező 42/I. § (5) bekezdése. A Nemzeti Tudománypolitikai Tanács működésének részletes szabályait indokolatlan kormányrendeletben szabályozni, azokról a törvény, továbbá a Nemzeti Tudománypolitikai Tanács 2020. február 7-én hatályba lépett ügyrendje rendelkezik. Az idő múlásával az alkalmazási szabályok szükségtelenné váltak.

10. §

A törvény hatálybalépéséhez szükséges rendelkezést állapítja meg.